

A decorative graphic on the left side of the page consists of a large blue triangle pointing right, followed by a series of smaller triangles in shades of grey, green, and blue, arranged in a pattern that resembles a stylized arrow or a cluster of points.

Grundläggande granskning 2025 överförmyndarnämnden

Rapport

Härnösands kommun

2026-04-09

Antal sidor: 15

1 INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	6
3	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	6
3.1	<i>Avgränsning och ansvarig nämnd</i>	7
4	Revisionskriterier	7
5	Metod	8
6	Resultat av granskningen	9
6.1	<i>Styrande förutsättningar</i>	9
6.2	<i>Verksamhetsstyrning och uppföljning</i>	10
6.2.1	Uppföljning	10
6.2.2	Bedömning	11
6.3	<i>Ekonomistyrning och uppföljning</i>	12
6.3.1	Uppföljning	12
6.3.2	Bedömning	12
6.4	<i>Intern kontroll</i>	12
6.4.1	Uppföljning	13
6.4.2	Bedömning	13
7	Samlad bedömning och rekommendationer	15

1 SAMMANFATTNING

Azets Revision & Rådgivning har av Härnösands kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en grundläggande granskning av verksamhetsår 2025.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om styrelse och nämnder har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att överförmyndarnämnden har en i allt väsentligt tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Den samlade bedömningen baseras på att nämnden under året arbetat i enlighet med kommunfullmäktiges styrning genom fastställda mål samt tillhörande indikatorer och nyckelaktiviteter. Vid årets slut bedömer nämnden att samtliga mål är uppfyllda. Samtidigt begränsas möjligheten att fullt ut säkerställa måluppfyllelsen då flera indikatorer inte kunnat mätas på ett tillförlitligt sätt.

Den ekonomiska uppföljningen har genomförts löpande och visar genomgående överskott, och verksamheten har bedrivits inom tilldelade budgetramar.

Därtill baseras bedömningen på att nämnden behandlat identifierade risker inför fastställandet av internkontrollplanen och följt upp genomförda kontroller och förbättringsåtgärder. Det kan dock konstateras att inte alla risker med högt riskvärde omfattas av den fastställda internkontrollplanen.

I det följande redovisas våra samlade bedömningar av respektive revisionsfråga.

<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> Nej Endast delvis I allt väsentligt Ja </div> 	
Revisionsfråga	Bedömning
Har nämnden fastställt mål i enlighet med fullmäktiges mål?	Ja
Har nämnden fastställt inriktning, strategi eller aktiviteter för att uppnå målen?	Ja
Finns fastställda nyckeltal, indikatorer eller kvantitativa mått för att följa upp måluppfyllelse?	Ja
Följer nämnden upp verksamhetens måluppfyllelse under året?	Ja
Vidtar nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende måluppföljning under året?	Ej tillämplig
Har nämnden säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredställande sätt?	Ja
Följer nämnden upp verksamhetens ekonomiska resultat under året?	Ja
Bedriver nämnden verksamheten inom sina ekonomiska budgetramar?	Ja
Vidtar nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende ekonomiska resultat under året?	Ej tillämplig
Följer nämnden upp verksamhetens interna kontroll under året?	Ja
Har nämnden genomfört en risk- och väsentlighetsanalys?	Ja
Har nämnden fastställt en plan för intern kontroll i enlighet med risk- och väsentlighetsanalys?	I allt väsentligt
Följer nämnden upp internkontrollplanen under året?	Ja
Vidtar nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende kontrollerna i internkontrollplanen under året? Har handlingsplan avseende åtgärder upprättats och följs handlingsplanen upp?	Ja/I allt väsentligt

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi överförmyndarnämnden att:

- Vidareutveckla uppföljningen av målen för att möjliggöra en objektiv bedömning om målen har uppnåtts eller inte.

Vi vill även särskilt uppmärksamma att från och med 1 juli 2025 ska nämnden se till att den interna kontrollen är tillräcklig för att förbygga fel och oegentligheter i verksamheten, se 6 kap 6 § KL.

2 BAKGRUND

Revisorerna är kommunfullmäktiges organ för kontroll och ansvarsprövning av styrelser och nämnder. Revisionens arbete ska även ses som ett stöd till nämnderna och styrelsen.

Kommunallagen (2017:725) 12 kap, 1 §, ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde. Verksamhetsområdena ska granskas i den omfattning som följer av God revisionsred.

Revisorerna har till uppgift att pröva om:

- Verksamheten sköts på ett ändamålsenligt, och från ekonomisk synpunkt, tillfredställande sätt
- Räkenskaperna är rättvisande
- Den interna kontrollen är tillräcklig

Revisorernas årliga granskning består av tre delar; grundläggande granskning, fördjupad granskning samt granskning av delårs- och helårsbokslut.

Den grundläggande granskningen omfattar en översiktlig granskning av måluppfyllelse, styrning och intern kontroll. Granskningen baseras generellt sett på revisorernas riskanalys och omfattar samtliga nämnder och styrelser, och ger även underlag till uppdatering av riskanalysen under året. Enligt God revisionsred ska den grundläggande granskningen utgöra ett så pass omfattande underlag att den ger grund till bedömningar som revisorerna avlämnar i sin årliga revisionsberättelse.

Revisorerna genomför fördjupade granskningar som ett komplement till den grundläggande granskningen.

3 SYFTE, REVISIONSFRÅGOR OCH AVGRÄNSNING

Granskningens översiktliga syfte var att bedöma om styrelse och nämnder har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

De bedömningar som avlämnas ska utgöra en grund för säkerställande att styrelse och nämnder lever upp till de mål och beslut som fullmäktige fastställt.

Granskningen avser besvara följande revisionsfrågor:

Verksamhetsstyrning och uppföljning

- Har nämnden fastställt mål i enlighet med fullmäktiges mål?
- Har nämnden fastställt inriktning, strategi eller aktiviteter för att uppnå målen?
- Finns fastställda nyckeltal, indikatorer eller kvantitativa mått för att följa upp måluppfyllelse?
- Följer nämnden upp verksamhetens måluppfyllelse under året?
- Vidtar nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende måluppföljning under året?

Ekonomistyrning och uppföljning

- Har nämnden säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredställande sätt?
- Följer nämnden upp verksamhetens ekonomiska resultat under året?
- Bedriver nämnden verksamheten inom sina ekonomiska budgetramar?
- Vidtar nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende ekonomiska resultat under året?

Intern kontroll

- Har nämnden genomfört en risk- och väsentlighetsanalys?
- Har nämnden fastställt en plan för intern kontroll i enlighet med risk- och väsentlighetsanalys?
- Följer nämnden upp internkontrollplanen under året?
- Vidtar nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende kontrollerna i internkontrollplanen under året? Har handlingsplan avseende åtgärder upprättats och följs handlingsplanen upp?

3.1 AVGRÄNSNING OCH ANSVARIG NÄMND

Granskningen avser överförmyndarnämnden.

4 REVISIONSKRITERIER

I granskningen har revisionskriterierna utgjorts av:

- Kommunallagen 6 kap § 6
- Kommunfullmäktiges givna beslut och uppdrag till styrelse/ nämnder
- Styrelse och nämnders reglementen
- Reglemente för intern kontroll

5 METOD

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier.

De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

Rapporten har skickats för faktakontroll till enhetschef samt nämndens ordförande.

6 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

6.1 STYRANDE FÖRUTSÄTTNINGAR

Enligt gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder¹ ska nämnden tillse att utöva tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare. Nämnden är en gemensam nämnd för Härnösand och Kramfors. Överförmyndarnämnden ansvarar för att verksamheten i kommunens bedrivs i enlighet med reglerna i föräldrabalken samt andra författningar som reglerar frågor knutna till verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Det framgår av kommunens årsplan 2025² att kommunen har sex lokala inriktningar som utgår från de globala målen i Agenda 2030:

1. Plats för alla
2. Plats för tillväxt
3. Modig miljökommun
4. Likvärdig utbildning
5. Jämställd och jämlik välfärd
6. Attraktiv arbetsgivare

Inriktningarna ska leda kommunen i planering och beslutsfattande. Utifrån innehållet i inriktningarna ska kommunens nämnder och bolag utarbeta mål för den egna verksamheten. Respektive nämnd kan även tilldelas specifika prioriterade uppdrag/mål från kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige har i årsplan 2025³ fastställt mål utifrån de lokala inriktningarna.

Överförmyndarnämnden har för året följande mål:

Plats för alla: *Medborgaren ska på ett effektivt och rättssäkert sätt komma i kontakt med överförmyndarnämnden.*

Likvärdig utbildning: *Alla ska känna sig trygga i uppdraget som ställföreträdare.*

¹ Kommunfullmäktige 2025-05-26 § 76

² Kommunfullmäktige 2024-11-25 § 144

³ Kommunfullmäktige 2024-11-25 § 144

6.2 VERKSAMHETSSTYRNING OCH UPPFÖLJNING

Överförmyndarnämnden har genom verksamhetsplan⁴ 2025 fastställt mål för den egna verksamheten samt nyckelaktiviteter som ska genomföras för att nå målen. Vidare har nämnden fastställt indikatorer för arbetet med måluppfyllelse av inriktningsmålen.

För målet *Medborgare ska på ett effektivt och rättssäkert sätt komma i kontakt med överförmyndaren* är nämndens nyckelaktiviteter:

- Skapa goda förutsättningar för digital såväl som analog tillgänglighet för att bli mer effektiva och ändamålsenliga i våra processer

För målet *Alla ska känna sig trygga i uppdraget som ställföreträdare* har nämnden fastställt följande nyckeltal:

- Skapa och genomföra aktiviteter för en ökad kunskapsnivå hos ställföreträdare

6.2.1 Uppföljning

Verksamhetsplan och budget ska följas upp vid tre tillfällen per år. Redovisning till nämnden ska ske vid närmast efterföljande sammanträde genom fyramånadersrapport, delårsrapport och helårsrapport.

Av nämndens fyramånadersrapport⁵ vid tertial 1 framgår beskrivningar och genomförandestatus för samtliga nyckelaktiviteter. Samtliga mål i fyramånadersrapporten bedöms vara uppfyllda till stor del däremot beskrivs att förflyttning mot målet bedöms ha skett i eftersträvd riktning, men inte i en tillfredsställande omfattning. Arbetet med nyckelaktiviteterna beskrivs är genomfört i tillräcklig omfattning för att bidra till en positiv förflyttning mot måluppfyllelse.

Enligt nämndens delårsrapport⁶ bedöms det första målets förflyttning skett i eftersträvd riktning och i en tillfredsställande omfattning vid årets slut, målet bedöms vara uppfyllt med nyckelaktiviteten genomförd och även den bidra till positiv förflyttning mot måluppfyllelse. Avseende det andra målet bedöms målet vara uppfyllt i hög grad med tillhörande nyckelaktivitet genomförd. Även dessa har omfattats av en förflyttning mot målet i eftersträvd riktning och i en tillfredsställande omfattning vid årets slut.

I nämndens verksamhetsberättelse bedöms att samtliga två mål som nämnden arbetat med har medfört att förflyttning mot målet har skett i eftersträvd riktning och i en tillfredsställande omfattning vid årets slut.

⁴ Överförmyndarnämnden Härnösand-Kramfors 2024-12-20 § 100

⁵ Överförmyndarnämnden Härnösand-Kramfors 2025-05-23 § 36

⁶ Överförmyndarnämnden Härnösand-Kramfors 2025-09-26 § 63

6.2.2 Bedömning

Vår bedömning är att nämnden **har** fastställt mål i enlighet med fullmäktiges mål. Därtill bedömer vi att nämnden **fastställt** inriktning, strategi eller aktiviteter för att uppnå målen.

Vår bedömning är att det **finns** fastställda nyckeltal, indikatorer eller kvantitativa mått för att följa upp måluppfyllelsen.

Vår bedömning är att nämnden **har** följt upp verksamhetens måluppfyllelse under året.

Vi kan inte bedöma om nämnden vidtagit åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende måluppföljning då sådana inte uppmärksammas under året.

Vår bedömning baseras på att nämnden under året arbetat i linje med kommunfullmäktiges styrning genom fastställda mål. Det finns fastställda indikatorer och nyckelaktiviteter som ger en grund för att bedöma måluppfyllelsen.

Vid årets slut bedömer nämnden att samtliga mål är uppfyllda. Vi konstaterar dock att det för ett flertal av nämndens indikatorer inte kan sägas något om hur indikatorn utvecklats under året, då indikatorn ej gått att mäta på ett tillförlitligt sätt. Detta begränsar möjligheten att genomföra en tillförlitlig bedömning av måluppfyllelsen.

6.3 EKONOMISTYRNING OCH UPPFÖLJNING

Av nämndens verksamhetsplan för 2025 framgår att kommunfullmäktige har tilldelat överförmyndarnämnden tillsammans med överförmyndarenheten 5,9 mnkr i skattemedel.

6.3.1 Uppföljning

Genom fyramånadersrapporten redovisar överförmyndarnämnden och enheten ett överskott om +18,6 tkr. För helår prognostiserar nämnden ett överskott om +637,6 tkr.

Av delårsrapporten framgår att överförmyndarnämnden tillsammans med överförmyndarenheten redovisar ett överskott om +444,9 tkr. Överförmyndarnämnden prognosticerar ett överskott på 535,3 tkr vid årets slut.

Av nämndens verksamhetsberättelse framgår att överförmyndarnämnden ett överskott på 958,1 tkr för 2025, efter en ekonomisk reglering till Kramfors kommun.

6.3.2 Bedömning

Vår bedömning är att nämnden **bedrivit** verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Vår bedömning är att nämnden **följt upp** verksamhetens ekonomiska resultat under året samt **bedrivit** verksamheten inom sina ekonomiska budgetramar.

Vi kan inte bedöma om nämnden vidtagit åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammats avseende ekonomiska resultat då sådana inte uppmärksammats för året.

Vår bedömning baseras på att den ekonomiska uppföljningen har skett löpande och visar genomgående överskott, och verksamheten har bedrivits inom tilldelade budgetramar. Eftersom inga ekonomiska avvikelser har uppstått går det dock inte att bedöma om nämnden vidtagit åtgärder vid eventuella avvikelser.

6.4 INTERN KONTROLL

Nämnden har genomfört en risk- och väsentlighetsanalys och noterat totalt fem risker. Av dessa har nämnden valt att överföra två av dem till den beslutade internkontrollplanen. Av internkontrollplanen framgår vidare riskvärde, sannolikhet, konsekvens och kontrollmoment. Dessa risker är följande:

- Risk för spridning av personuppgifter i samband med utveckling av digital kommunikation.
- Risk att vi vid granskning ej tillämpar riktlinjer på ett enhetligt sätt.

Vi noterar att inga av riskerna som har bedömts avser risk för oegentligheter.

Den första risken ska kontrolleras genom stickprovskontroll medan den andra risken kontrolleras genom kvalitetsgranskning av beslut.

Vi konstaterar att det av risk- och väsentlighetsanalysen framgår tre risker med riskvärde över sex, vilket innebär att risken ska följas upp. Dock framgår endast två av dem i nämndens internkontrollplan.

6.4.1 Uppföljning

Nämnden har genom delårsrapporten följt upp den interna kontrollen.

Överförmyndarnämnden redogör för hur en spridning av personuppgifter via e-post samt otydliga riktlinjer om hantering av e-post innehållande personuppgifter behöver hanteras. Kontrollmomentet för denna risk inte ännu är genomförd på grund av nämndens prioritering av granskning av ställföreträdarens redovisningshandlingar.

Avseende risk att vid granskning ej tillämpa riktlinjer på ett enhetligt sätt beskriver nämnden att granskare och utredare inte tillämpar riktlinjer på ett enhetligt sätt med en risk för partiskhet vid bedömning och beslut. Kontrollmomentet benämns inte genomfört med samma anledning som ovanstående risk.

Av nämndens verksamhetsberättelse framgår att samtliga kontrollmoment har genomförts. För de kontrollmoment som genererat behov av förbättringsåtgärder har sådana vidtagits. Dessa bedöms vid årets slut vara fullt genomförda.

6.4.2 Bedömning

Vår bedömning är att nämnden **genomfört** en risk- och väsentlighetsanalys.

Vår bedömning är att nämnden **i allt väsentligt** fastställt en plan för intern kontroll i enlighet med risk- och väsentlighetsanalysen.

Vår bedömning är att nämnden **följt upp** verksamhetens interna kontroll under året.

Vår bedömning är att nämnden **har** vidtagit åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas under året. Vidare bedömer vi att nämnden **i allt väsentligt** upprättat en handlingsplan avseende åtgärder som följts upp.

Vi konstaterar att nämnden behandlat identifierade risker inför fastställande av kontrollplan samt följt upp arbetet med kontrollerna och efterföljande förbättringsåtgärder. Dock noteras att samtliga risker som överstiger riskvärde sex ej omfattas av nämndens fastställda internkontrollplan.

Såsom framgår ovan noterar vi att inga risker avser oegentligheter. Vi vill särskilt uppmärksamma att från och med 1 juli 2025 ska nämnden se till att den interna kontrollen är tillräcklig för att förebygga fel och oegentligheter i verksamheten, se 6 kap 6 § KL.

7 SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Syftet med granskningen har varit att bedöma om styrelse och nämnder har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att överförmyndarnämnden i allt väsentligt har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Se inledning samt respektive rapportkapitel för en mer detaljerad beskrivning.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi överförmyndarnämnden att:

- Vidareutveckla uppföljningen av målen för att möjliggöra en objektiv bedömning om målen har uppnåtts eller inte.

Vi vill även särskilt uppmärksamma att från och med 1 juli 2025 ska nämnden se till att den interna kontrollen är tillräcklig för att förbygga fel och oegentligheter i verksamheten, se 6 kap 6 § KL.

Datum som ovan

Azets Revision & Rådgivning AB

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

Elina Lundberg
Verksamhetsrevisor